

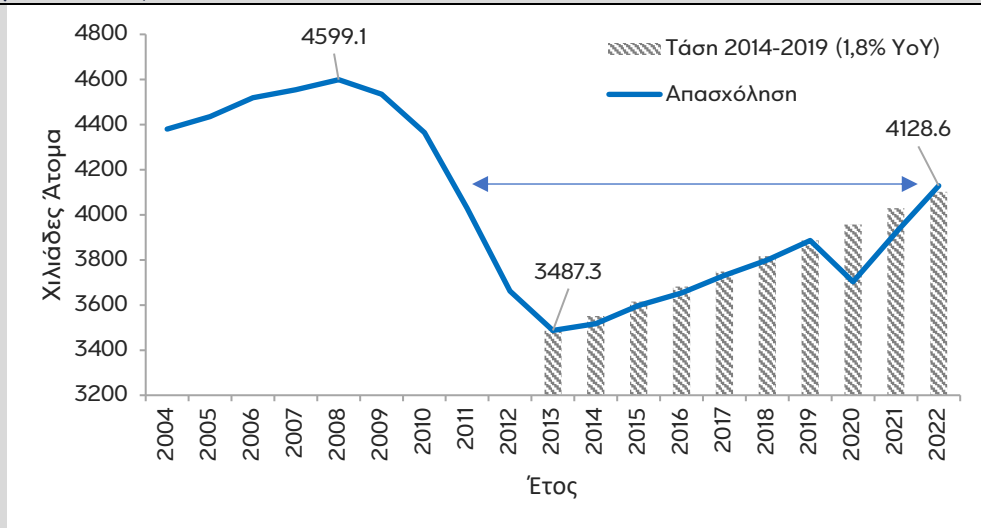
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

9 Φεβρουαρίου 2023, Τεύχος 451

Ανθεκτική στην πανδημία και την ενεργειακή κρίση η απασχόληση – Παραμένει πρόκληση η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας

Παρά τις έντονες διαταραχές της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης, η απασχόληση στην ελληνική οικονομία παρουσίασε ανθεκτικότητα την τελευταία Ζετία, συντελώντας στην ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών και της κοινωνικής ευημερίας. Συγκεκριμένα, το 2022 ο αριθμός των απασχολούμενων ατόμων ξεπέρασε το επίπεδο που θα βρισκόταν αν για τα έτη 2020, 2021 και 2022 αυξανόταν με τον αντίστοιχο προ πανδημίας ετήσιο ρυθμό (βλέπε Σχήμα 1). Σύμφωνα με την έρευνα εργατικού δυναμικού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) μηνός Δεκεμβρίου 2022, ο μέσος όρος (12μηνών) της απασχόλησης το 2022 ανήλθε στα 4.128,6 χιλ. άτομα από 3.921,9 χιλ. το 2021, 3.703,6 χιλ. το 2020 και 3.886,3 χιλ. το 2019. Η εν λόγω επίδοση ισοδυναμεί με έναν μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης της τάξης του 2,0% από 1,8% την δετία 2014-2019.¹ Σε αυτό το αποτέλεσμα συνέβαλαν με άμεσο και έμμεσο τρόπο τα μέτρα κρατικής στήριξης, αποτρέποντας μια απότομη μείωση της ζήτησης εργασίας κατά τη διάρκεια των lockdowns, αλλά και η ισχυρή ανάκαμψη της οικονομίας από τα μέσα του 2021, οπότε και ξεκίνησε το σταδιακό άνοιγμα των οικονομικών-κοινωνικών δραστηριοτήτων.

Σχήμα 1: Ελλάδα – Απασχόληση, Μηνιαία Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ (άτομα ηλικίας 15-74 ετών)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

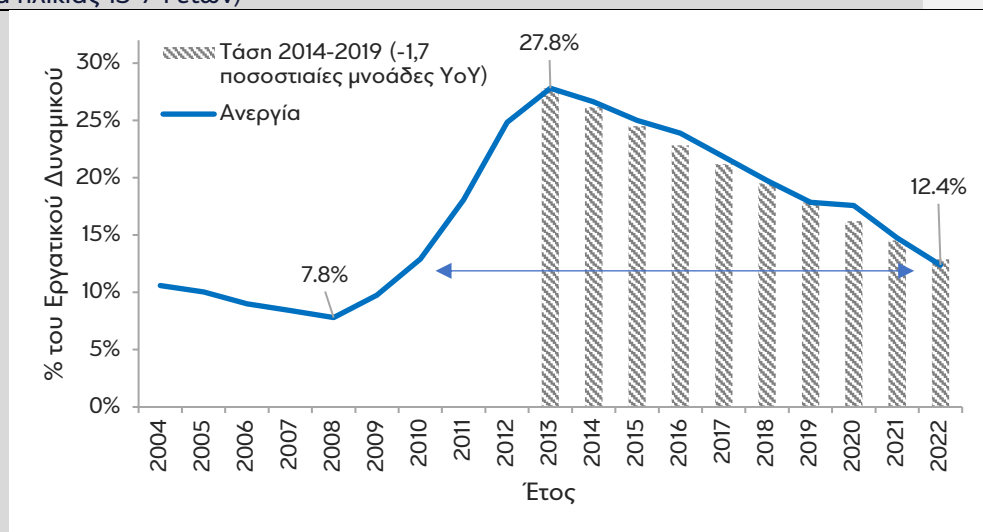
¹ Η ετήσια μεταβολή της απασχόλησης την Ζετία 2020-2022 είχε ως εξής: -4,7% το 2020, +5,9% το 2021 και +5,3% το 2022. Αντίστοιχα, η ετήσια μεταβολή της απασχόλησης την δετία 2014-2019 είχε ως εξής: +0,8% το 2014, +2,3% το 2015, +1,5% το 2016, +2,2% το 2017, +1,8% το 2018 και +2,3% το 2019.

Συγγραφείς

Στυλιανός Γ. Γώγος, PhD
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr

Η αύξηση της απασχόλησης αποτυπώνεται στη μείωση του μέσου (12μηνών) ποσοστού ανεργίας στο 12,4% του εργατικού δυναμικού το 2022 από 14,8% το 2021, 17,6% το 2020 και 17,9% το 2019 (Σχήμα 2). Όπως ο ετήσιος ρυθμός αύξησης της απασχόλησης την 3ετία 2020-2022 ήταν ελαφρώς υψηλότερος από τον αντίστοιχο προ πανδημίας ρυθμό, έτσι και ο ετήσιος ρυθμός πτώσης του ποσοστού ανεργίας ήταν οριακά ταχύτερος από τον προ πανδημίας ρυθμό. Αναλυτικά, η μέση ετήσια μεταβολή του ποσοστού ανεργίας την 5ετία 2014-2019 ήταν -1,7 ποσοστιαίες μονάδες και την 3ετία 2020-2022 -1,8 ποσοστιαίες μονάδες.

Σχήμα 2: Ελλάδα – Ποσοστό Ανεργίας, Μηνιαία Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ (άτομα ηλικίας 15-74 ετών)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

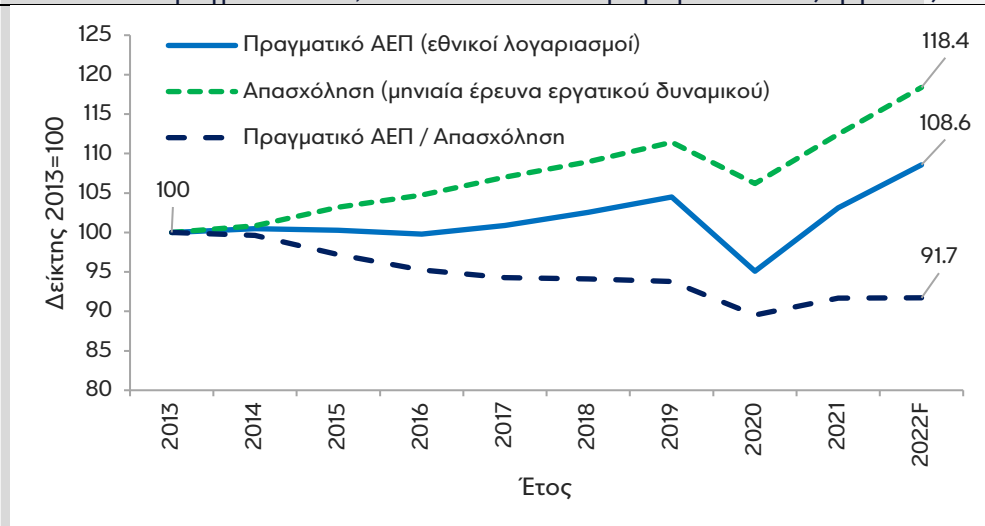
Βάσει των παραπάνω στοιχείων, ο αριθμός των απασχολούμενων ατόμων στην ελληνική οικονομία από τον πυθμένα του 2013 μέχρι το 2022 κατέγραψε αύξηση 18,4%, ποσοστό που αντιστοιχεί σε 641,3 χιλ. περισσότερους εργαζομένους. Την ίδια περίοδο ωστόσο, το πραγματικό ΑΕΠ σε επίπεδο 9μήνου ήταν ενισχυμένο κατά 8,3% (Ιαν-Σεπ 2022 vs Ιαν-Σεπ 2013).² Η αρνητική απόκλιση ανάμεσα στην ποσοστιαία αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ και στην ποσοστιαία αύξηση της απασχόλησης την τελευταία 9ετία καταδεικνύει την ισχνή επίδοση της ελληνικής οικονομίας σε όρους παραγωγικότητας της εργασίας (πραγματικό προϊόν ανά απασχολούμενο), δηλαδή του βαθμού αποδοτικότητας του εν λόγω παραγωγικού συντελεστή (βλέπε Σχήμα 3). Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat, εθνικοί λογαριασμοί), ο μέσος όρος της παραγωγικότητας της εργασίας στο 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2022 ήταν μικρότερος κατά 6,5% (1,0% σε όρους πραγματικού προϊόντος ανά ώρα εργασίας) από τον αντίστοιχο του 9μήνου Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2013.³ Η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας μέσω των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων παγίων δύναται να έχει ευεργετικές επιδράσεις στην απασχόληση, στους πραγματικούς

² Σύμφωνα με το πιο πρόσφατο τεύχος του περιοδικού FocusEconomics (Φεβρουάριος 2022), η μέση εκτίμηση της αγοράς (consensus) για τον ετήσιο πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης του 2022 ήταν 5,3%. Στην περίπτωση που επαληθευτεί η εν λόγω εκτίμηση, το πραγματικό ΑΕΠ του 2022 θα είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο του 2013 κατά 8,6% και από το αντίστοιχο του 2019 κατά 3,9%.

³ Οι εν λόγω μεταβολές βασίζονται σε στοιχεία της απασχόλησης όπως αυτή υπολογίζεται στους εθνικούς λογαριασμούς. Όταν η απασχόληση υπολογίζεται βάσει των εθνικών λογαριασμών (είτε σε όρους απασχολούμενων ατόμων είτε σε όρους ωρών εργασίας), η μείωση της παραγωγικότητας της εργασίας την 9ετία 2014-2022 είναι ηπιότερη από την αντίστοιχη πτώση όταν η απασχόληση υπολογίζεται βάσει της μηνιαίας έρευνας εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ (βλέπε Σχήμα 3).

μισθούς και στο παραγόμενο προϊόν της οικονομίας. Λαμβάνοντας υπόψιν τους περιορισμούς που αντιμετωπίζει η απασχόληση λόγω του δημογραφικού προβλήματος (μακροχρόνια ο ρυθμός μεταβολής της απασχόλησης συγκλίνει στον αντίστοιχο του πληθυσμού), η παραγωγικότητα της εργασίας καθίσταται ο ακρογωνιαίος λίθος των μεσομακροπρόθεσμων παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας, οπότε και της ευημερίας της.

Σχήμα 3: Ελλάδα – Πραγματικό ΑΕΠ, Απασχόληση και Παραγωγικότητα της Εργασίας

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

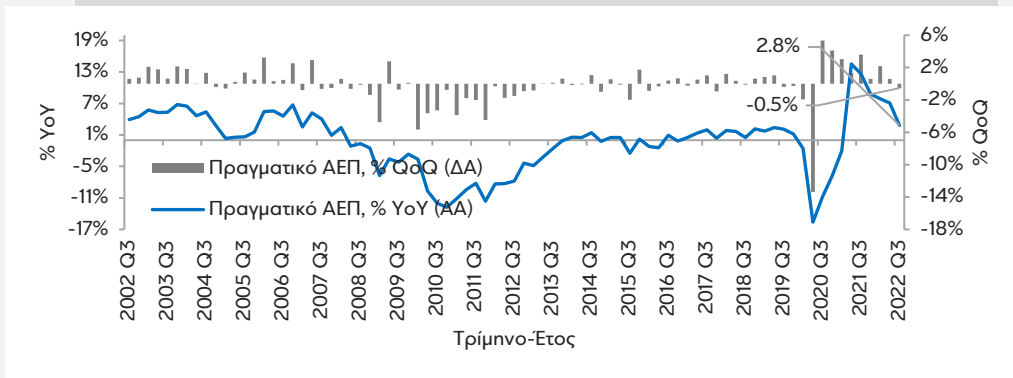
Σημείωση: για το πραγματικό ΑΕΠ του 2022 χρησιμοποιούμε τη μέση εκτίμηση της αγοράς (5,3% YoY) από το τεύχος Φεβρουαρίου 2023 του περιοδικού FocusEconomics.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 3^ο τρίμηνο 2022 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +2,8% YoY (+7,1% YoY το Q2 2022 και +12,6% YoY το Q3 2021) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν -0,5% QoQ (+0,6% QoQ το Q2 2022 και +3,6% QoQ το Q3 2021)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2022: 2022 +6,0%, 2023 +1,0%, 2024 +2,0%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: Q3 2002–Q3 2022

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,1%

Διάμεσος: +0,5%

Μέγιστο: +14,5% (Q2 2021)

Ελάχιστο: -15,6% (Q2 2020)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

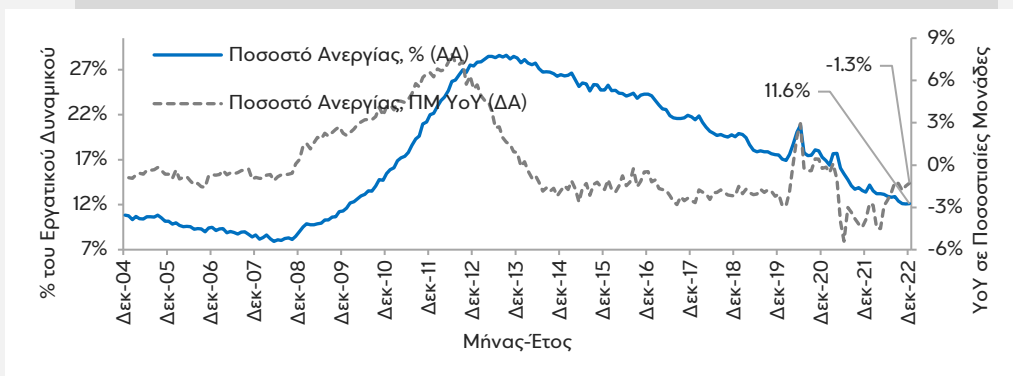
Δημοσίευση: 7/12/2022 (προσωρινά στοιχεία)

Επομ. δημ.: 7/3/2023

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Δεκέμβριο 2022 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 11,6% (11,6% τον Νοέμβριο 2022 και 12,9% τον Δεκέμβριο 2021) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 12,4% (12,5% τον Νοέμβριο 2022 και 14,8% τον Δεκέμβριο 2021)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2022: 2022 +12,6%, 2023 +12,6%, 2024 +12,1%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 12/2004-12/2022

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,1%

Διάμεσος: 17,2%

Μέγιστο: 28,1% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,4% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ, μοναδ,

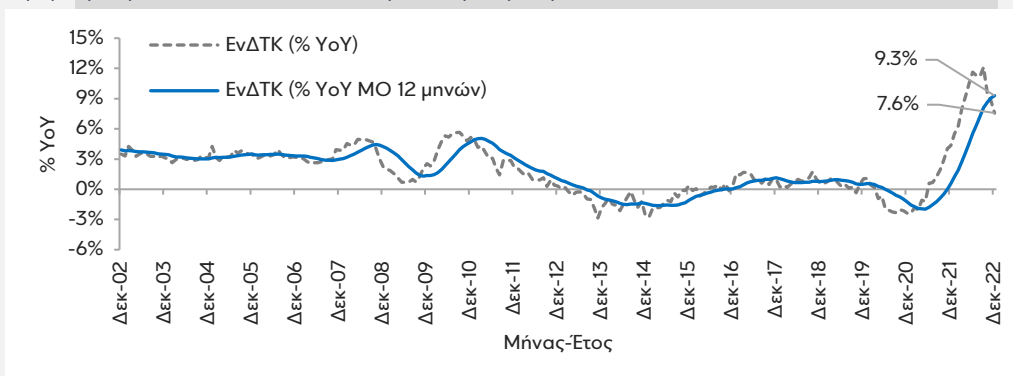
Δημοσίευση: 1/2/2023

Επομ. δημ.: 2/3/2023

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Δεκέμβριο 2022 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +7,6% YoY (+8,8% YoY τον Νοέμβριο 2022 και +4,4% YoY τον Δεκέμβριο 2021) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 9,3% YoY (9,0% YoY τον Νοέμβριο 2022 και 0,6% YoY τον Δεκέμβριο 2021)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2022: 2022 +10,0%, 2023 +6,0%, 2024 +2,4%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 12/2002-12/2022

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +1,9%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +12,1% (9/2022)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

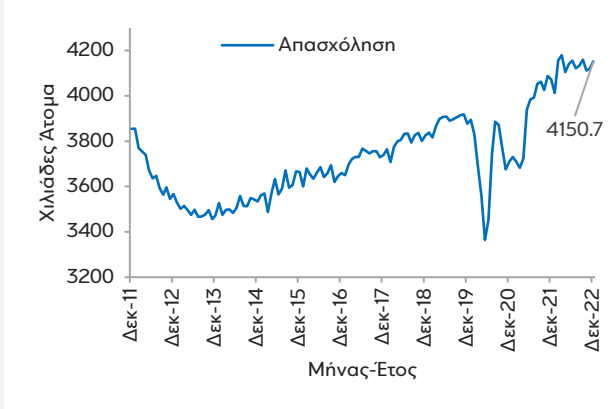
Δημοσίευση: 12/1/2023

Επομ. δημ.: 15/2/2023

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Προσδοκιών (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

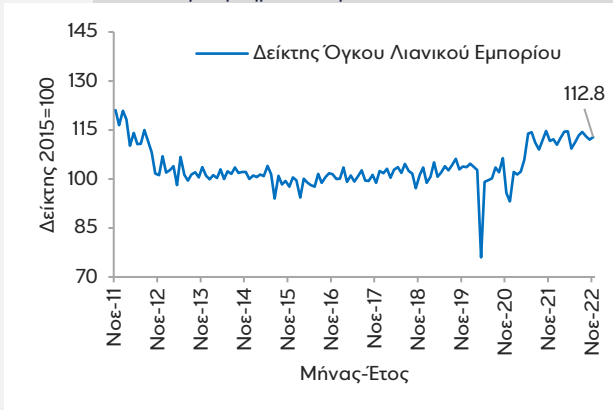
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +1,9% YoY τον Δεκ-22 από +0,8% YoY τον Νοε-22, +5,4% YoY την περίοδο Ιαν-22 – Δεκ-22 (12Μ) από +6,1% YoY την περίοδο Ιαν-21 – Δεκ-21 (επόμενη δημοσίευση: 2/3/2023)

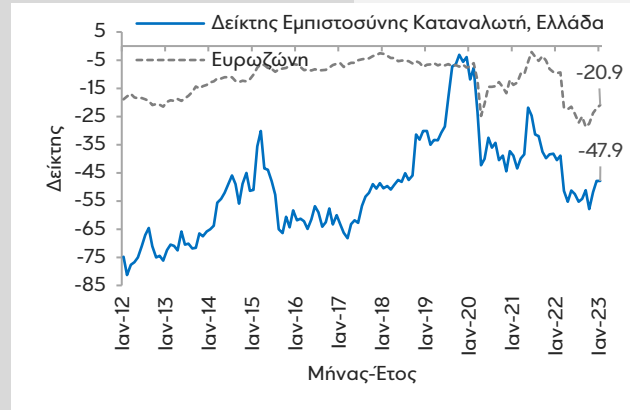
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 104,9 ΜΔ τον Ιαν-23, +1,4 ΜΔ MoM και -8,1 ΜΔ YoY τον Ιαν-22 από +2,1 ΜΔ MoM και -6,4 YoY ΜΔ τον Δεκ-22 (επόμενη δημοσίευση: 27/2/2023)

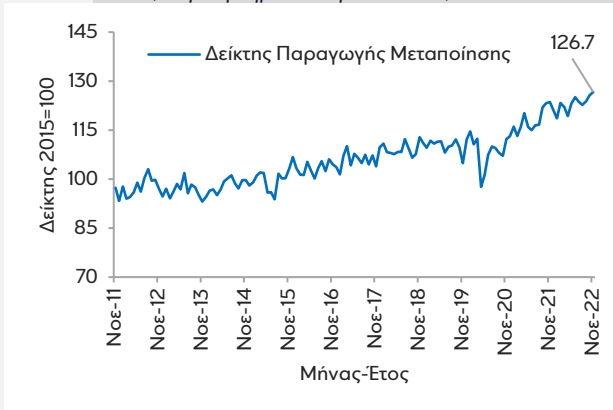
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: +0,7% MoM και +1,0% YoY τον Νοε-22 από -0,9% MoM και -2,3% YoY τον Οκτ-22, +4,6% YoY την περίοδο Δεκ-21 – Νοε-22 (12Μ) από +7,9% YoY την περίοδο Δεκ-20 – Νοε-21 (επόμενη δημοσίευση: 28/2/2023)

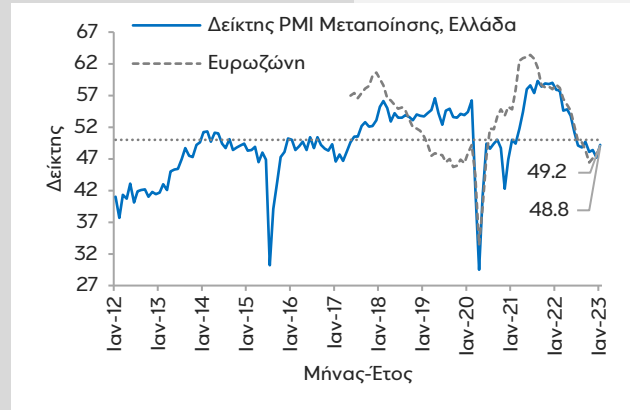
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -47,9 ΜΔ τον Ιαν-23, 0,0 ΜΔ MoM και -7,4 ΜΔ YoY τον Ιαν-23 από +4,0 ΜΔ MoM και -9,7 YoY ΜΔ τον Δεκ-22 (επόμενη δημοσίευση: 27/2/2023)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: +0,8% MoM και +2,5% YoY τον Νοε-22 από +1,5% MoM και +2,0% YoY τον Οκτ-22, +4,5% YoY την περίοδο Δεκ-21 – Νοε-22 (12Μ) από +8,3% YoY την περίοδο Δεκ-20 – Νοε-21 (επόμενη δημοσίευση: 10/2/2023)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 49,2 ΜΔ τον Ιαν-23, +2,0 ΜΔ MoM και -8,7 ΜΔ YoY τον Ιαν-23 από -1,2 ΜΔ MoM και -11,8 ΜΔ YoY τον Δεκ-22 (επόμενη δημοσίευση: 1/3/2023)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research.

Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
Ερευνητής Οικονομολόγος
mvasileiadis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 709

Δρ. Στυλιανός Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 456

Δρ. Δημήτριος Ξαδάκτυλος
Οικονομικός Αναλυτής
v-dexadakylos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 449

Μαρία Κασόλα
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 40 63 453

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetroπουλου@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 455

Δρ. Θεόδωρος Ράπανος
Ερευνητής Οικονομολόγος
trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaperontos>
Ακολουθήστε μας στο **Twitter**: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο **LinkedIn**: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein. Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc. reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc. that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

